

DEBIAN

GNU · Linux

Instalační příručka pro začátečníky

Welcome to Debian!

Ať už máte k dispozici internet, DVD nebo 7 CD s Debianem, nabootejte počítač spouštěcím DVD nebo CD. Pokud máte kompletní sadu instalačních CD, bootovat se dá snad ze všech, ovšem každé se liší tím, jaké možnosti nabízí. Bootujte z prvního CD. Objeví se následující obrazovka:

```
Welcome to Debian GNU/Linux 3.0!

This is a Debian CD-ROM. Keep it available once you have installed
your system, as you can boot from it to repair the system on your hard
disk if that ever becomes necessary (press <F3> for details).

For a "safe" installation with kernel 2.2.20, you can press <ENTER> to begin.
If you want additional features like modern hardware support, specify a
different boot flavor at the boot prompt (press <F3> to get an overview).
If you run into trouble or if you already have questions, press <F1>
for quick installation help.

WARNING: You should completely back up all of your hard disks before
proceeding. The installation procedure can completely and irreversibly
erase them! If you haven't made backups yet, remove the CD-ROM
from the drive and press <RESET> or <Control-Alt-Del> to get back to
your old system.

Debian GNU/Linux comes with ABSOLUTELY NO WARRANTY, to the extent
permitted by applicable law. For copyright information, press <F10>.

Press <F1> for help, or <ENTER> to boot.

boot: _
```

Již zde můžete využít četných možností instalace. Tyto volby ovšem nejsou potřeba, pokud neinstalujete speciální hardware. A stejně tak, jak uvádí úvodní obrazovka, pravím i já: pokud si nejste zcela jisti, zanechejte instalace! Nyní je ten okamžik, kdy se láme chleba! Vstup do říše snů potvrdíte entrem.

Po nabootevání z CD se celá instalace odehrává v následujícím prostředí:

```
Release Notes
Software in the Public Interest
presents
*** Debian GNU/Linux 3.0 ***

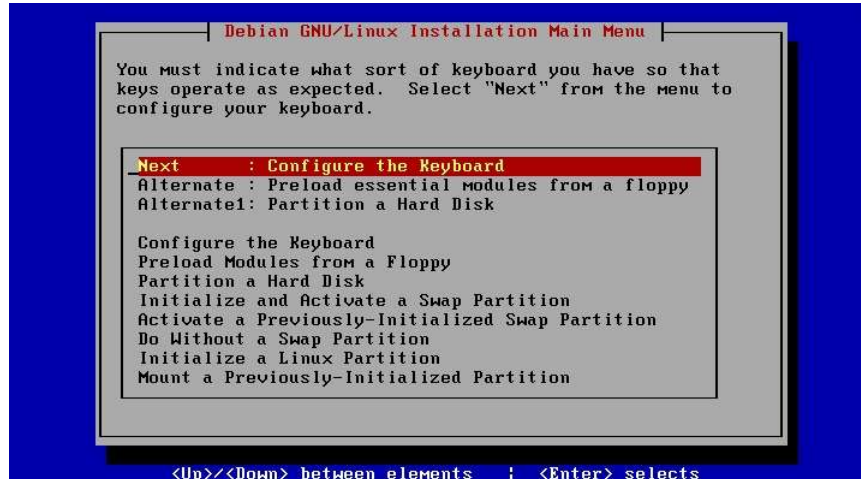
This is the Debian installation system, somewhat inaccurately
named 'boot-floppies', version 3.0.23.

This installation set was built on 2002-05-15 by Adam Di Carlo
<aph@debian.org>.

Debian is created by a worldwide team of over 900 volunteers
collaborating via the Internet. We have formed the non-profit
organization "Software in the Public Interest" to sponsor this
development. We'd like to thank the many businesses, universities, and
individuals who contributed the free software upon which Debian is
based. The Free Software Foundation should also be recognized for the
many programs they have contributed and for their pioneering role in
developing the free software concept and the GNU project.

<Continue>
```

CONFIGURE THE KEYBOARD - Konfigurace klávesnice

Prvním krokem v instalaci je konfigurace klávesnice. Zde si vyberete tu, která vám sedí. Osobně bych doporučoval ponechat klávesnici anglickou `qwerty/us`, tak jak je, neboť psaní lomítek a ostatních speciálních znaků je z české klávesnice trochu obtížné. Pokud by ovšem někdo byl na české klávesnici natolik závislý, může si ji zvolit, jak ukazuje následující obrázek.

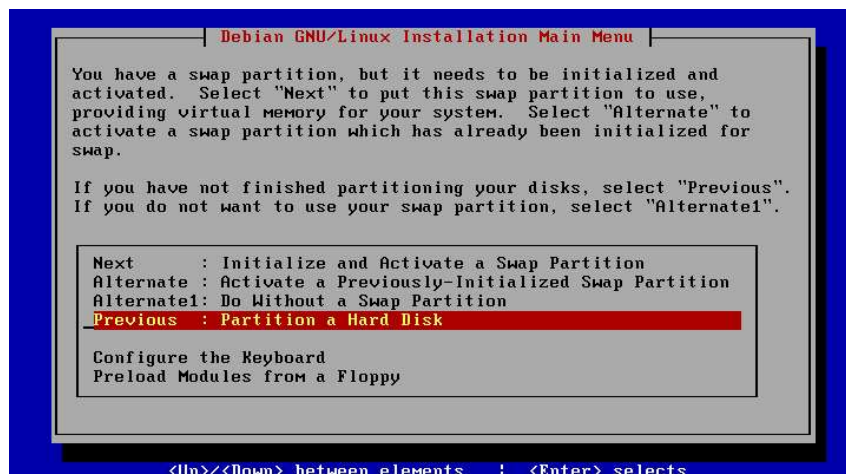

pzn: Popis QWERTY či QWERTZ je dán rozložením kláves na prvním řádku, píšeme-li znaky od Q po Y/Z. Logicky je klasická česká klávesnice, tak jak ji známe, QWERTZ.

PRELOAD ESSENTIAL MODULES FROM A FLOPPY - natažení nezbytných modulů z diskety

Jestliže potřebujete pro instalaci systému nějaké speciální nezbytné moduly, můžete si je zavést do instalace [zde](#).

PARTITION A HARDDISK - Rozdělit harddisk

Přichází první skutečný úkol. Rozdělit harddisk. Tento krok je jedním z nejdůležitějších v celém instalačním procesu. Pojd'me se podívat, jak na to.

SWAP ODDÍL

GNU/Linux ke svému bezproblémovému běhu potřebuje samozřejmě oddíl, na kterém budou uložena všechna data a pak také swap oddíl, na který budou ukládána data, která se jednoduše nevezou do hlavní paměti. Toto je shodné s Windows, až na to, že Windows nemá ke swapování vyčleněn zvláštní oddíl (jak je tomu v GNU/Linuxu), ale swapuje do souboru přímo mezi uživatelská data. Tento soubor pak na disku pouze roste a roste a roste a vám se pak místo na disku zmenšuje a zmenšuje ... Navíc je tento soubor běžně přístupný uživateli (má příponu .swp). V GNU/Linuxu je swapování řešeno krapet jinak. Je mu vyčleněn speciální oddíl dané velikosti, která se pak k této činnosti využívá. Uživatel k této oblasti na disku nemá volný přístup (zajisté se tam nějak podívat lze, ale já jsem to nezkoušel a ani nemám důvod). Vytváříme-li swap oddíl, pak jeho velikost by měla být alespoň tak velká, jak velká je operační paměť. Pokud tedy máme RAM velikosti 256MB, je zapotřebí vyčlenit alespoň 256MB pro swap disk. Já osobně vytvářím swap disk přibližně dvakrát tak velký, než je velikost RAM. Je to spíše paranoia, ale nic nepokazíte tím, že swap disk uděláte o něco větší.

DATA DISK

Jednou větou? Celý disk bez swap. Takto by se dalo jednoduše říci, kolik místa vyhradit pro data. Samozřejmě, jinak se na tohle budou dívat ti, kteří se neobejdou bez RAIDu nebo bez jiných vychytávek, a jinak zase ti, kteří prostě nainstalují a užívají. Pro začátek bych tuto otázku vyřešil skutečně větičkou "celý disk bez swap".

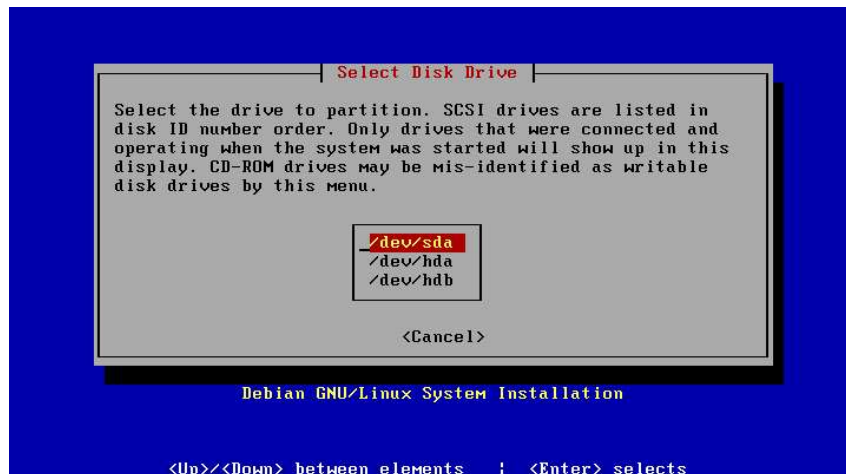
DĚLENÍ

V průběhu instalace se pro rozdělení disku používá program cfdisk. Obecně je dělení disku v GNU/Linuxu lahodná záležitost. Žádné změny se neprojeví dříve, než je sami potvrdíte. Toto je základní a veledůležitý poznatek. Proto se nebojte a směle mažte a vytvářejte, ale zapisujte změny až si budete sto procentně jistí!

Za prvé vyberete disk, který chcete dělit. Značení disků je specifické ale velmi logické. Harddisky se označují písmeny a, b, c nebo d. První disk (master) na prvním "šráku" (kanále) je /dev/hda. Druhý k němu (slave) pak logicky /dev/hdb. První disk na druhém šráku je /dev/hdc a sekundární disk na

druhém řádku je `/dev/hdd`.

Vyberte disk, který chcete dělit (pokud máte v PC pouze jeden disk, pak to bude téměř určitě `/dev/hda`). A jestliže se zrovna trefíte do špatného disku (poznáte to podle oblastí na disku a jejich velikostí), nevádí. Zvolte v `cfdisk` `quit` a zvolte disk jiný.

Obrazovka programu `cfdisk`. Dotyčný harddisk je zcela prázdný a má celkovou velikost 4.2GB

Nyní si vytvoříme datový a swap oddíl. V zásadě je jedno, jestli bude na disku první swap nebo datový oddíl, ovšem mě se zdá lepší i logičtější vytvořit si jako první oblast datovou a podle ní pak přizpůsobit oblast pro swap oddíl. Není to však pouze tento důvod, je jich samozřejmě více, každopádně, vytvoříme si jako první datovou oblast.

Zvolíme možnost `new`. Máme možnost vytvořit primární (`primary`) nebo logickou (`logical`) oblast na disku. Zvolte `primary`.

```

cfdisk 2.11n

Disk Drive: /dev/sda
Size: 4293596160 bytes
Heads: 255 Sectors per Track: 63 Cylinders: 522

-----
Name      Flags      Part Type  FS Type    [Label]    Size (MB)
-----
Pri/Log   Free Space 4293.60

[Primary] [Logical] [Cancel ]

Create a new primary partition_

```

Upravíme si její velikost tak, aby nám zbylo dostatečně místa pro swap oddíl.

```

cfdisk 2.11n

Disk Drive: /dev/sda
Size: 4293596160 bytes
Heads: 255 Sectors per Track: 63 Cylinders: 522

-----
Name      Flags      Part Type  FS Type    [Label]    Size (MB)
-----
Pri/Log   Free Space 4293.60

Size (in MB): 4000_

```

Náš oddíl samozřejmě chceme od začátku disku (beginning)...

```

cfdisk 2.11n

Disk Drive: /dev/sda
Size: 4293596160 bytes
Heads: 255 Sectors per Track: 63 Cylinders: 522

-----
Name      Flags      Part Type  FS Type    [Label]    Size (MB)
-----
Pri/Log   Free Space 4293.60

[Beginning] [ End ] [ Cancel ]

Add partition at beginning of free space_

```

... a je hotovo. První oddíl, ten datový, máme vytvořen. Ted' jej ještě nastavíme jako bootovací (bootable - bude z něj nabíhat systém) a můžeme se pak vrhnout na swapku.

```

cfdisk 2.11n

Disk Drive: /dev/sda
Size: 4293596160 bytes
Heads: 255 Sectors per Track: 63 Cylinders: 522

Name      Flags      Part Type  FS Type      [Label]      Size (MB)
-----
sda1     Boot      Primary   Linux        [Label]      3997.49
          Pri/Log   Free Space
          296.12

[Bootable] [ Delete ] [ Help ] [Maximize] [ Print ]
[ Quit ]  [ Type ]  [ Units ] [ Write ]

Toggle bootable flag of the current partition_

```

Nyní si tedy vytvoříme ze zbytku volného místa swap oddíl. Postupujeme naprosto stejně jako při vytváření linuxového datového oddílu.

```

cfdisk 2.11n

Disk Drive: /dev/sda
Size: 4293596160 bytes
Heads: 255 Sectors per Track: 63 Cylinders: 522

Name      Flags      Part Type  FS Type      [Label]      Size (MB)
-----
sda1     Boot      Primary   Linux        [Label]      3997.49
          Pri/Log   Free Space
          296.12

[ Help ]  [ New ]  [ Print ] [ Quit ] [ Units ]
[ Write ]

Create new partition from free space_

```

Nově vytvořenou jednotku určíme jako swap oddíl, a to v nabídce `type`.

```

cfdisk 2.11n

Disk Drive: /dev/sda
Size: 4293596160 bytes
Heads: 255 Sectors per Track: 63 Cylinders: 522

Name      Flags      Part Type  FS Type      [Label]      Size (MB)
-----
sda1     Boot      Primary   Linux        [Label]      3997.49
sda2     Primary   Linux        [Label]      296.12

[Bootable] [ Delete ] [ Help ] [Maximize] [ Print ]
[ Quit ]  [ Type ]  [ Units ] [ Write ]

Change the filesystem type (DOS, Linux, OS/2 and so on)_

```

Po zvolení nabídky `type` se na nás vyvalí přibližně tyto dvě obrazovky:


```

01 FAT12          4D QNX4.x          A5 FreeBSD
02 XENIX root    4E QNX4.x 2nd part A6 OpenBSD
03 XENIX usr     4F QNX4.x 3rd part A7 NeXTSTEP
04 FAT16 <32M   50 OnTrack DM      A9 NetBSD
05 Extended     51 OnTrack DM6 Aux1 B7 BSDI fs
06 FAT16        52 CP/M            B8 BSDI swap
07 HPFS/NTFS    53 OnTrack DM6 Aux3 BB Boot Wizard hidden
08 AIX          54 OnTrackDM6      C1 DRDOS/sec (FAT-12)
09 AIX bootable 55 EZ-Drive        C4 DRDOS/sec (FAT-16 <
0A OS/2 Boot Manager 56 Golden Bow     C6 DRDOS/sec (FAT-16)
0B Win95 FAT32  57 Priam Edisk     C7 Syrix
0C Win95 FAT32 (LBA) 61 SpeedStor     DA Non-FS data
0E Win95 FAT16 (LBA) 63 GNU HURD or SysU DB CP/M / CTOS / ...
0F Win95 Ext'd (LBA) 64 Novell Netware 286 DE Dell Utility
10 OPUS         65 Novell Netware 386 DF BootIt
11 Hidden FAT12 70 DiskSecure Multi-Boo E1 DOS access
12 Compaq diagnostics 75 PC/IX          E3 DOS R/O
14 Hidden FAT16 <32M 80 Old Minix      E4 SpeedStor
16 Hidden FAT16 81 Minix / old Linux EB BeOS fs

```

Press a key to continue_

```

17 Hidden HPFS/NTFS 82 Linux swap     EE EFI GPT
18 AST SmartSleep 83 Linux          EF EFI (FAT-12/16/32)
1B Hidden Win95 FAT32 84 OS/2 hidden C: drive F0 Linux/PA-RISC boot
1C Hidden Win95 FAT32 ( 85 Linux extended F1 SpeedStor
1E Hidden Win95 FAT16 ( 86 NTFS volume set F4 SpeedStor
24 NEC DOS        87 NTFS volume set F2 DOS secondary
39 Plan 9         8E Linux LVM      FD Linux raid autodetec
3C PartitionMagic recov 93 Amoeba         FE LANstep
40 Uenix 80286    94 Amoeba BBT     FF BBT
41 PPC PreP Boot  9F BSD/OS
42 SFS            A0 IBM Thinkpad hiberna

```

Enter filesystem type: 82

Po zvolení typu 82, jak ukazuje předchozí obrázek, jsme oddíl určili jako swap.

```

cfdisk 2.11n

Disk Drive: /dev/sda
Size: 4293596160 bytes
Heads: 255 Sectors per Track: 63 Cylinders: 522

Name      Flags      Part Type  FS Type      [Label]      Size (MB)
-----
sda1     Boot      Primary   Linux        [Label]      3997.49
sda2     Primary   Linux swap

[Bootable] [ Delete ] [ Help ] [Maximize] [ Print ]
[ Quit ] [ Type ] [ Units ] [ Write ]

Toggle bootable flag of the current partition_

```

Podobně jako jednotlivé disky byly číslovány písmeny od a do d (v běžných PC u vás doma. Jinak toto číslování samozřejmě pokračuje do z.), tak i oblasti (partitions) na jednotlivých discích jsou nějak značeny. V tomto případě čísly. Tedy /dev/sda1 je první partition na prvním disku. V tomto případě je to datová oblast. Swap je na /dev/sda2. Pozor! Nenechte se zaskočit jiným značením disků! Hovořil jsem o hda a nyní je na všech výpisech obrazovek vidět sda. Tento příklad popisuje situaci s SCSI diskem. Jediný rozdíl je v "tom písmenku". O nic víc nejde!

Nyní již stačí pouze zapsat (write) provedené změny a můžeme považovat disk za rozdělený.

```

cfdisk 2.11n
          Disk Drive: /dev/sda
          Size: 4293596160 bytes
          Heads: 255 Sectors per Track: 63 Cylinders: 522
-----
Name      Flags      Part Type  FS Type    [Label]    Size (MB)
-----
sda1      Boot        Primary    Linux      [Label]    3997.49
sda2                        Primary    Linux swap [Label]    296.12
-----

[Bootable] [ Delete ] [ Help ] [Maximize] [ Print ]
[ Quit ] [ Type ] [ Units ] [ Write ]

Write partition table to disk (this might destroy data)_

```

```

cfdisk 2.11n
          Disk Drive: /dev/sda
          Size: 4293596160 bytes
          Heads: 255 Sectors per Track: 63 Cylinders: 522
-----
Name      Flags      Part Type  FS Type    [Label]    Size (MB)
-----
sda1      Boot        Primary    Linux      [Label]    3997.49
sda2                        Primary    Linux swap [Label]    296.12
-----

Are you sure you want write the partition table to disk? (yes or no): yes_
Warning!! This may destroy data on your disk!

```

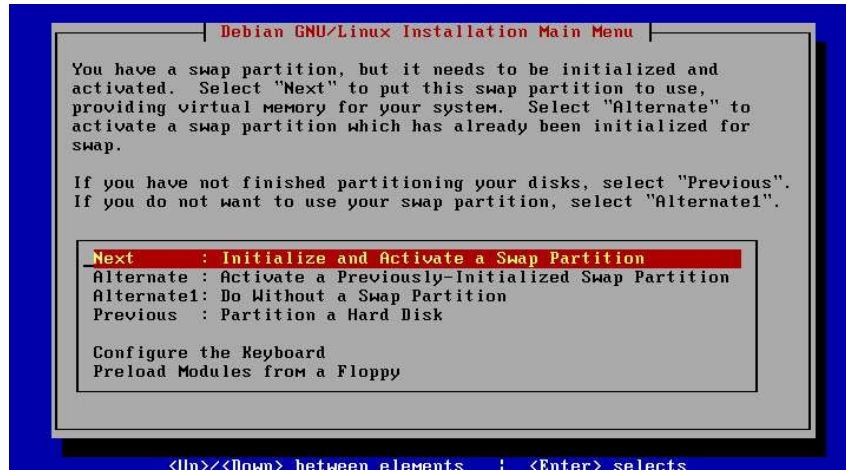
jako ve škole: "odpovídáme celou větou ..."

DVA OPERAČNÍ SYSTÉMY NA JEDNOM HARDDISKU

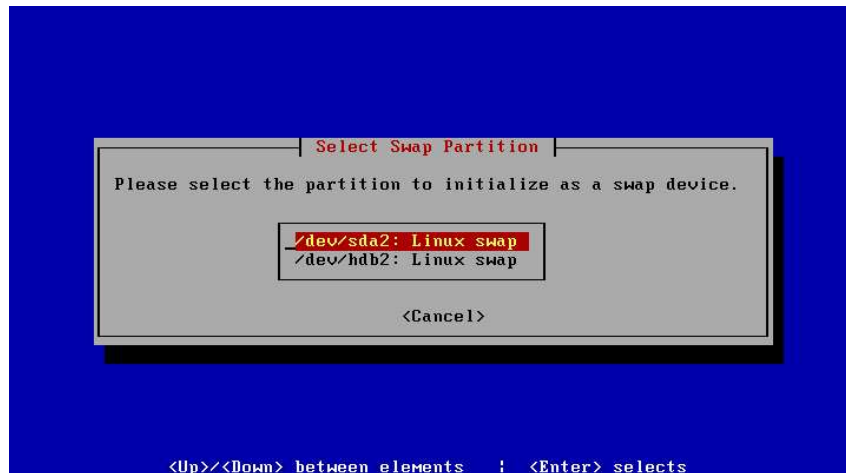
Odvěký boj vývojářů operačních systémů o přízeň a popularitu zasáhl i váš harddisk. Co s tím? Předně je potřeba si uvědomit, zda chcete skutečně oba systémy na jeden disk. Proč ne? Musíte ovšem počítat s tím, že z Windows linuxové oddíly jen tak neuvidíte (existuje utilitka, se kterou lze připojit disk se souborovým systémem ext2, ale nepočítám, že si ji každý z vás okamžitě pořídí). Naopak ano (ne standardně, ale zařídit to není problém). Dále musíte počítat s místem, které ne že teď potřebujete, ale které budete potřebovat do budoucna. Zkusme si spočítat kolik toho místa tedy potřeba bude. Vezměte velikost vaší RAM a vynásobte ji dvěma. K tomuto číslu ještě přičtete alespoň 2GB, pokud nebudete nezřízeně instalovat nepotřebný software (když je zadarmo, to se to instaluje :o)). Já mám na Debian vyhrazených 10GB a v současné době používám cca 3GB. Více SW snad již instalovat nebudu. Suma sumárum: alespoň 10GB. Najdete tolik místa? Pokud ano, směle do toho!

Existuje více cest jak spojit oba systémy co se harddisku týče. Osobně bych doporučoval ve Windows uvolnit místo na stávajícím disku a pak, pomocí nějaké utility (např. partition magic) toto místo pouze uvolnit (odebrat z něj souborový systém a označit jako free). Pak nabootovat GNU/Linux a postupovat podle návodu s tím, že linuxové oddíly a swap disk vytvoříte na vašem volném místě na disku.

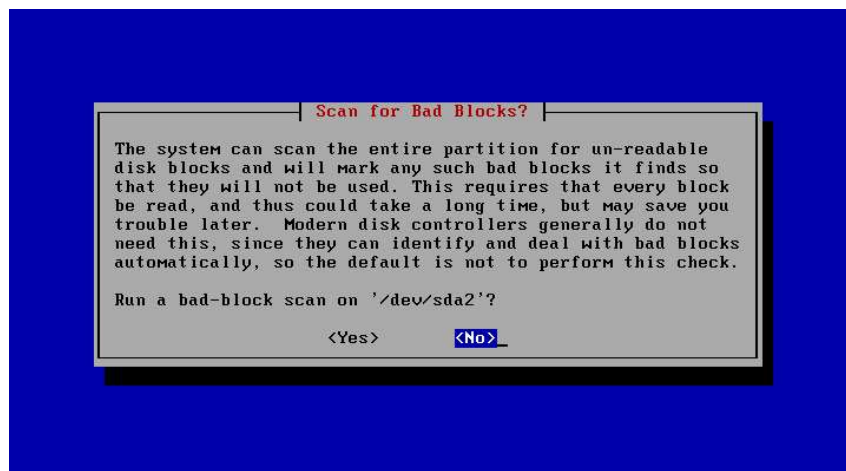
INITIALIZE A SWAP PARTITION - ziniclizovat swap oddíl

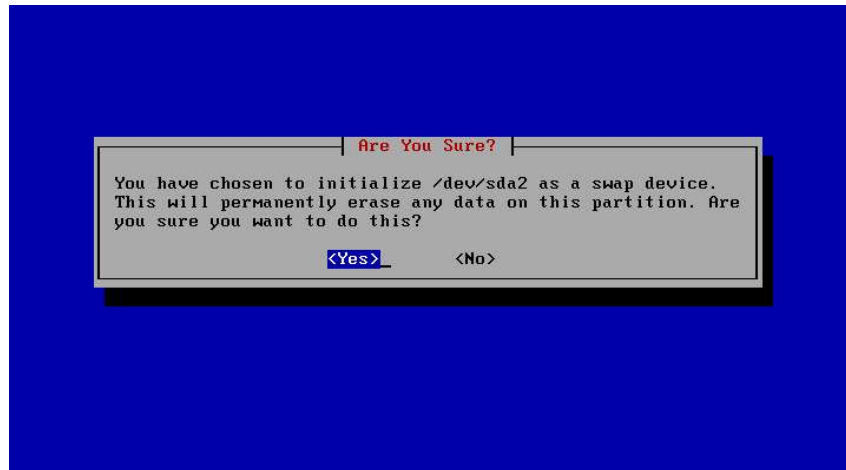
V předchozí kapitole jsme si ukázali jak swapku vytvořit. Nyní je potřeba ji také uvést do chodu. Vybereme oddíl, na kterém je swapka vytvořena a ziniclizujeme ji (`initialize`).

Zjišťování vadných sektorů na disku můžeme přeskočit.

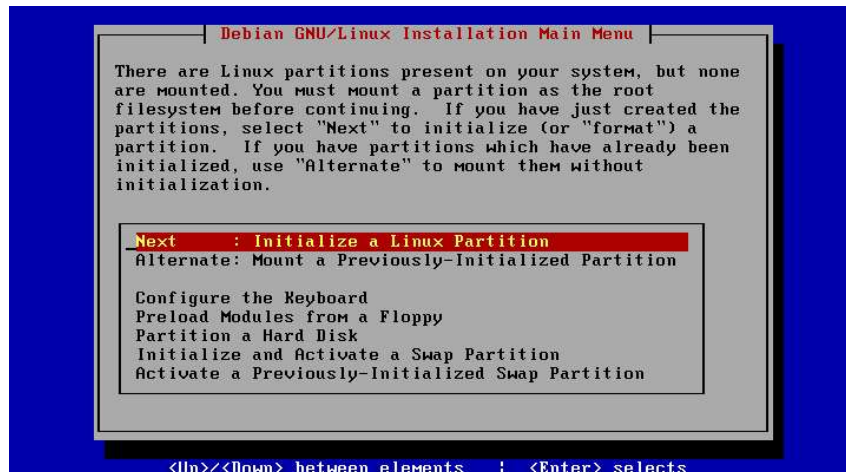

Poslední upozornění před pokračováním a zničením veškerých dat na oddíle.

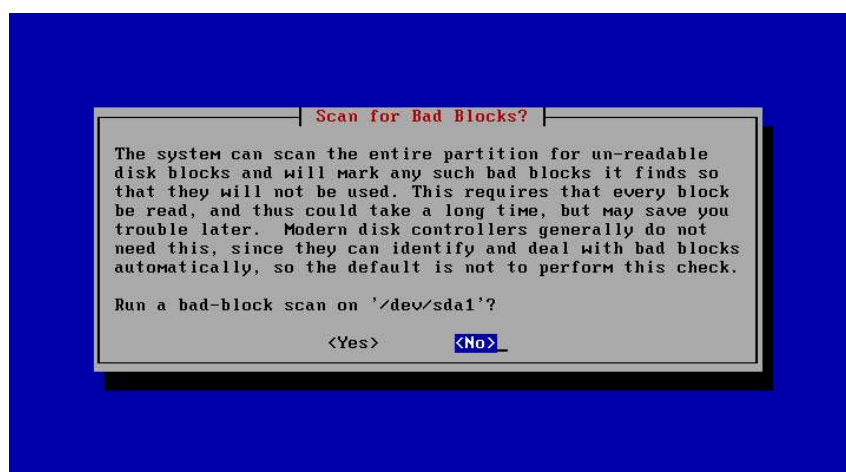
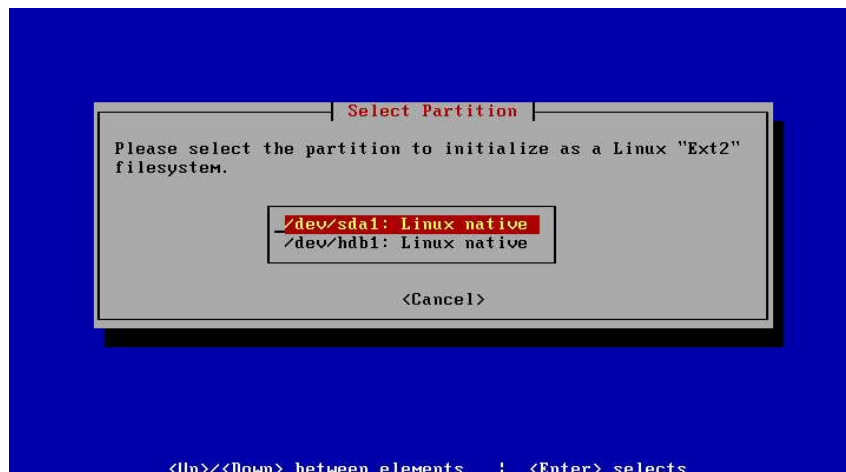

Tímto jsme zaktivovali a připravili k použití swap oddíl.

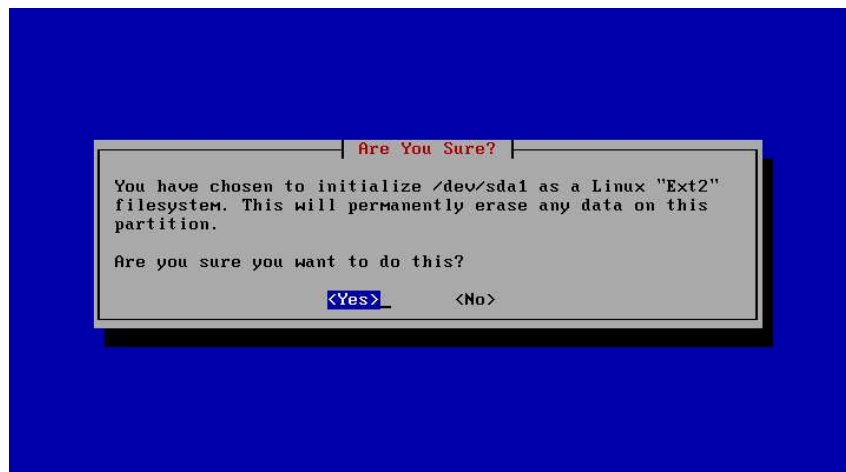
INITIALIZE A LINUX PARTITION - zinicilizovat Linuxový oddíl

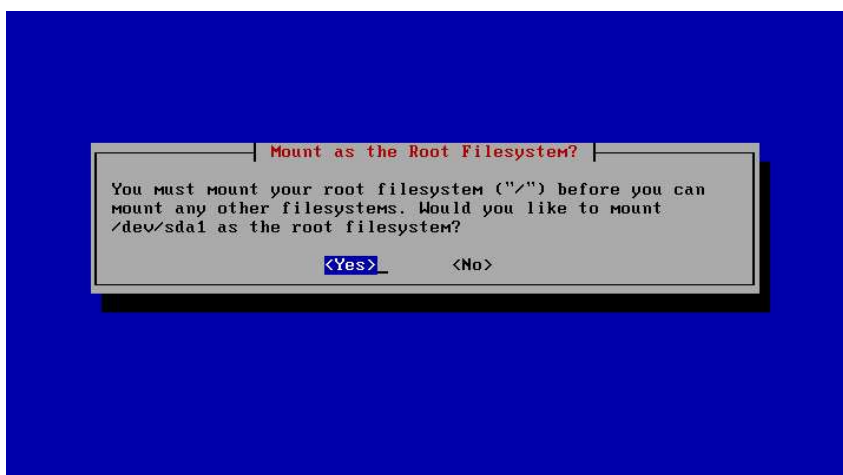
Velice podobným způsobem, jakým jsme uvedli k životu swapku, uvedeme k životu i linuxový oddíl.

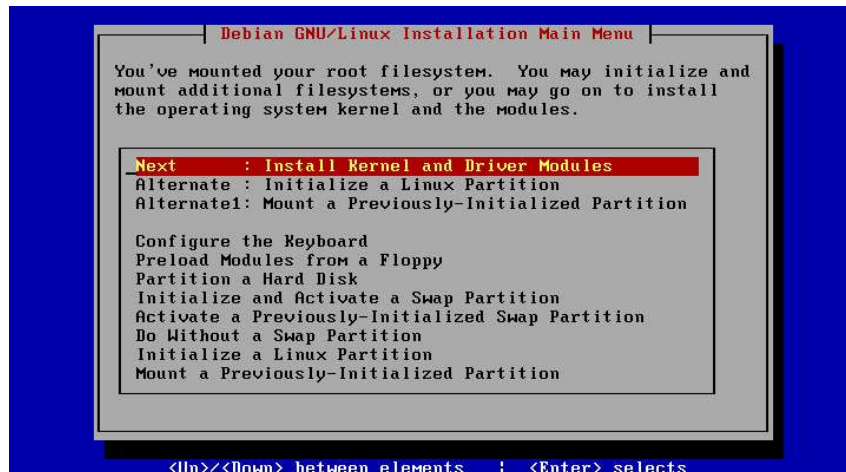
Opět dotaz, který může hodně zachránit. Tímto krokem se zformátuje linuxový oddíl a vytvoří se na něm souborový systém. V případě GNU/Linuxu je jako standardní souborový systém brán Ext2 filesystem.

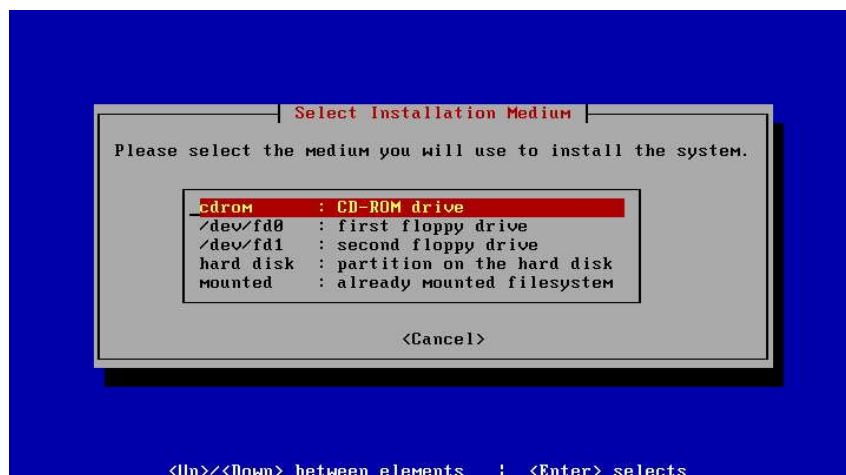
Před tím, než budeme moci s tímto oddílem (a se všemi ostatními) pracovat, jej musíme *připojit*. Proces *připojení* se nazývá *mountování* (mount) a před prací s kterýmkoli médiem je potřeba jej *namountovat* = *připojit* (ať už se jedná o disketu či DVD).

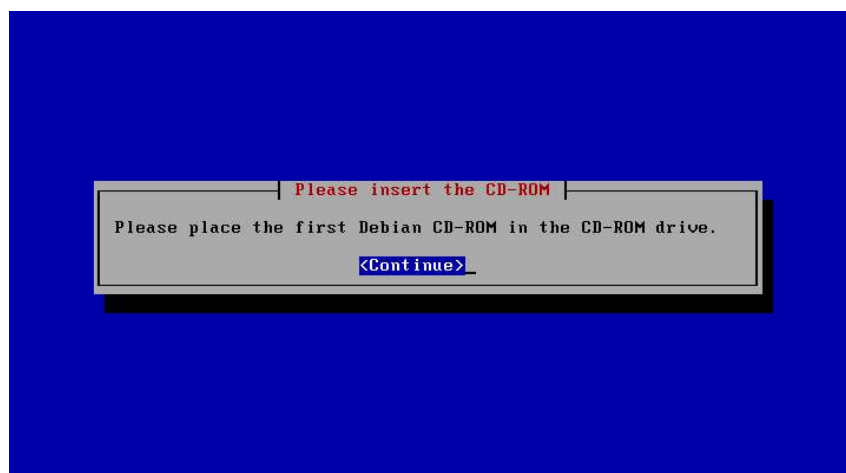
INSTALL KERNEL AND DRIVER MODULES - instalace jádra a ovladačů

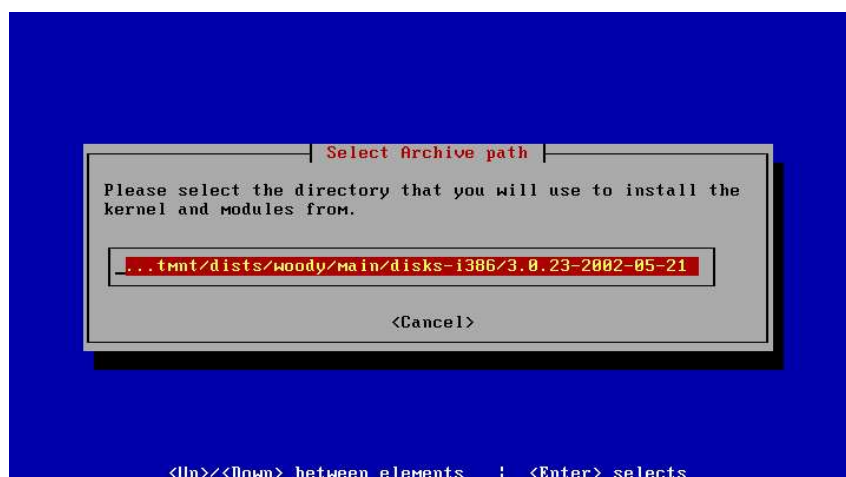
V tomto kroku se nainstaluje na root (kořenový) souborový systém jádro systému a moduly ovladačů. K tomu, aby se tak stalo, potřebuje instalátor vědět, z jakého média se mají tyto ovladače a jádro získat. Voleb je skutečně mnoho, ovšem v našem případě je to jednotka CD-ROM, neboť zde máme všechno uloženo.

System nás slušně požádal o první CD. Je lepší se nehádat a dát mu jej rovnou :o) To platí i v případě, že jsme systém spustili z druhého CD!

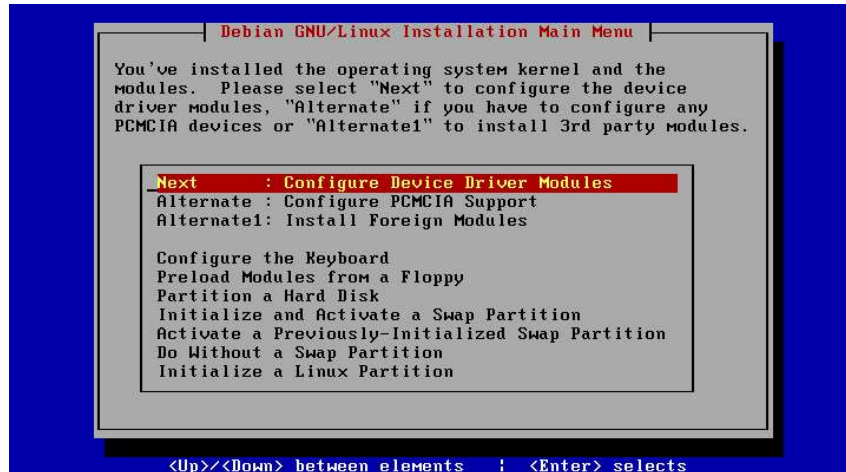

Cesta, kde jsou tyto soubory umístěny. Pokud ji chete jakkoli změnit, máte možnost. Doporučuji zmáčknout enter a nad ničím nekoumat :o)

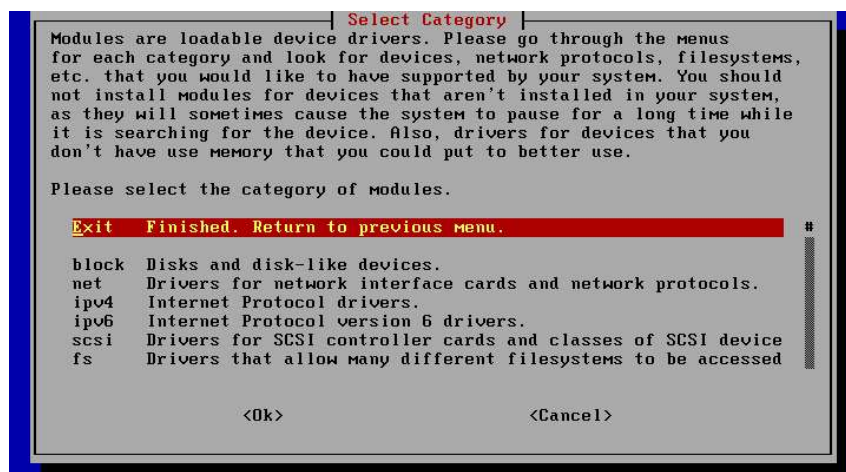
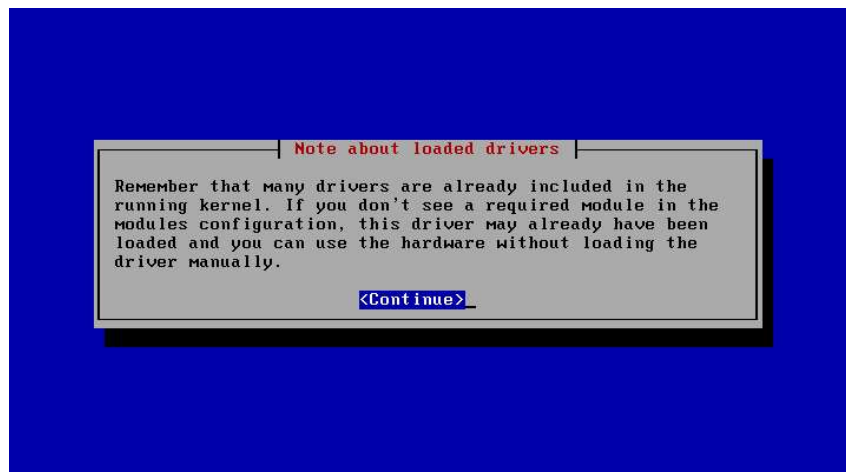

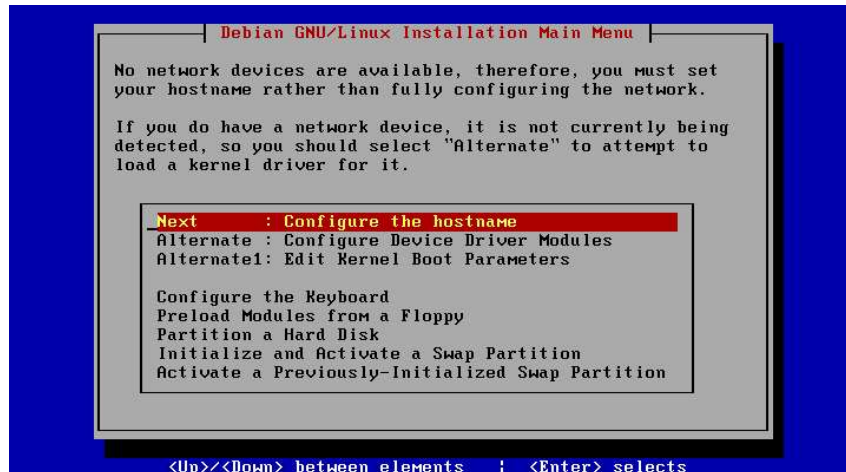
CONFIGURE DEVICE DRIVER MODULES - konfigurovat ovladače zařízení

V této sekci lze nakonfigurovat mnoho hardwarových ovladačů, jen pro příklad snad uvedu RAID. Moje osobní rada zní: nainstalujte systém tak, jak je a pokud bude fungovat, pak víte, že jste v instalaci v této sekci nic měnit nemuseli, a že jste nic neopomněli. Osobně si totiž myslím, že lepší je vycházet z fungujícího systému a ten pak konfigurovat místo toho, aby jste se museli mořit s tím kde je zakopán pes a "proč to sakra nefunguje?!?". Ovšem pro zajímavost si tuto sekci ukažme:

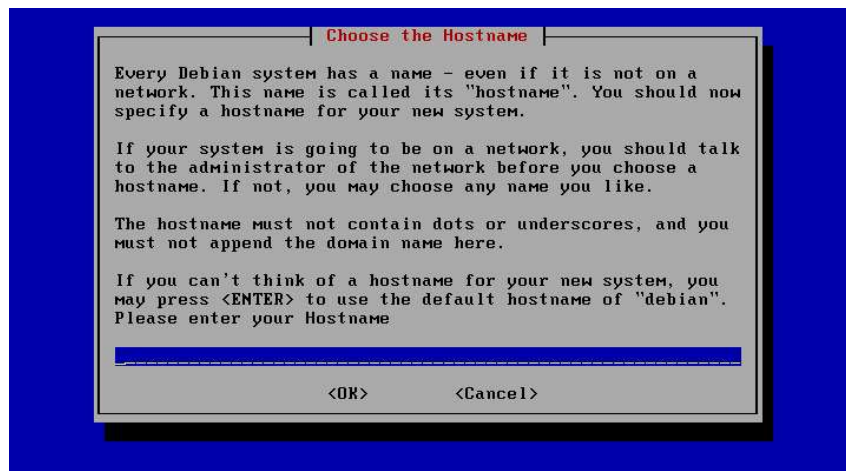

CONFIGURE THE HOSTNAME - jméno počítače

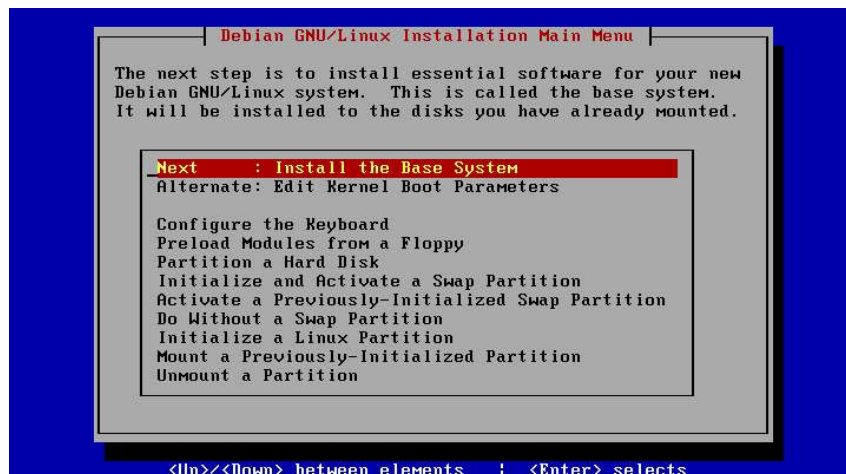

Zvolte si jméno, jakým se bude váš počítač prezentovat (`hostname`). Toto jméno pak bude viditelné pro vaše ostatní spolubojovníky na síti. Bud'te kreativní! Je to přece vaše PC!

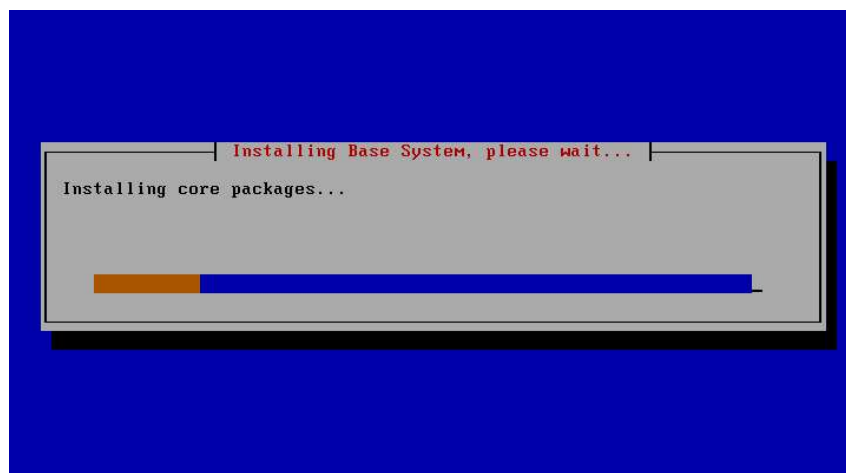
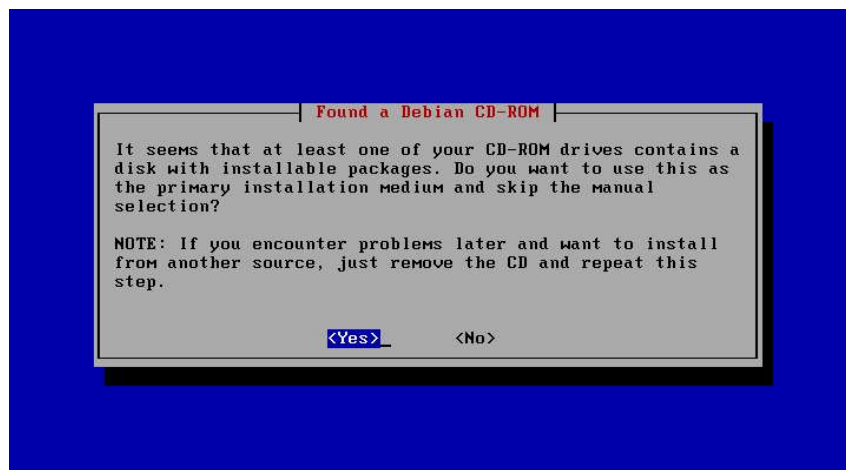
Jen snad malé upozornění: název PC si zvolte jednoduchý a jednoslovný (připojovat se vzdáleně k počítači `megallomaniancrittersmasterscomputer` je trochu nefajn). Nejsou povoleny tečky, podtržítka a nesmíte zde také uvést jméno domény. Pokud bude váš počítač připojen do sítě, zeptejte se jejího správce, zda-li již není tento název používán. Pokud vás nic nenapadne, napište `debian`, nebo jméno své milé (jméno počítače se dá měnit) a odentrujte.

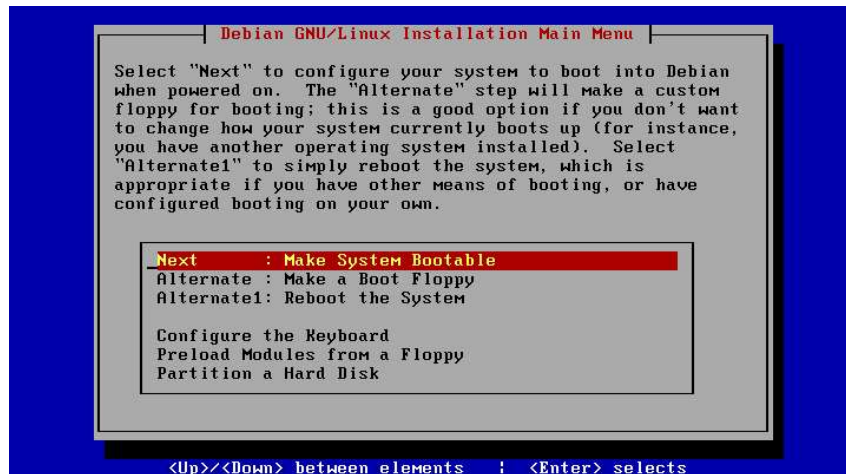
INSTALL THE BASE SYSTEM - instalace základů systému

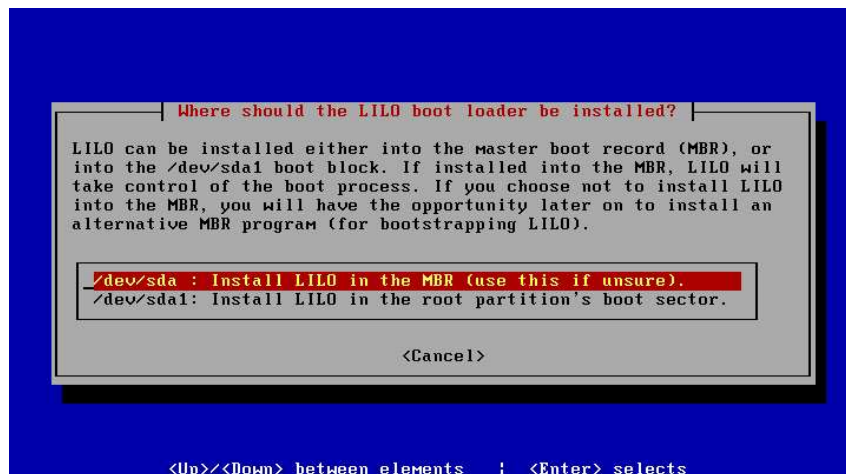
Samozřejmě, že chceme také samotný systém! To je to, proč to všechno děláme! Vzhůru do toho! Systém nás upozornil na to, že našel v CD-ROMce cdčko, kde jsou balíčky se systémem. A chceme-li prý použít toto médium jako primární. Ano.

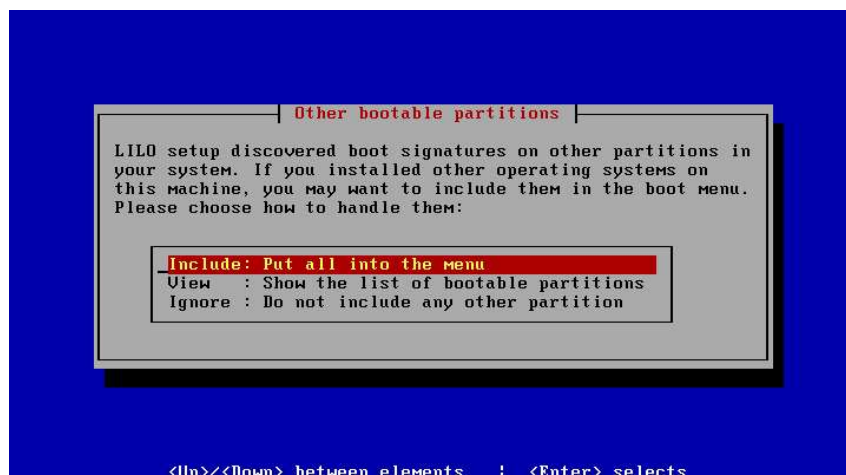
MAKE SYSTEM BOOTABLE - učinit systém bootovatelným

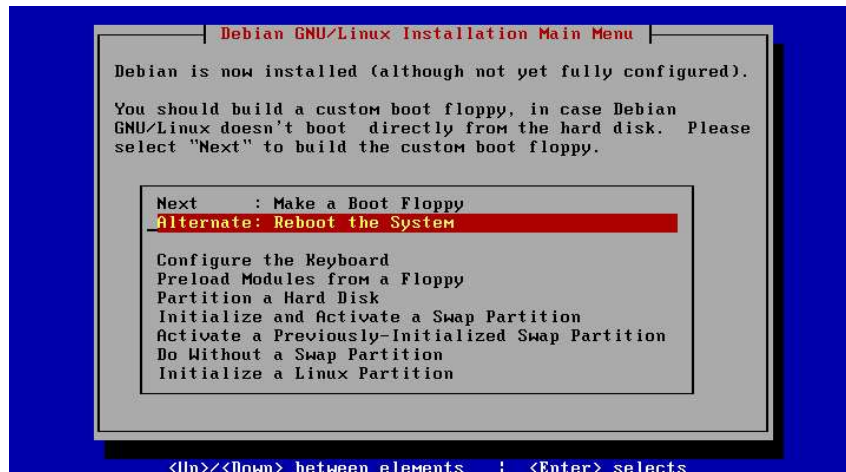
LILO je Linux LOader čili zavaděč GNU/Linuxu. Umožňuje boot systému a to nejen GNU/Linuxu, ale více méně jakéhokoli OS. Použijeme standardní možnost a to zapsat LILO přímo do MBR.

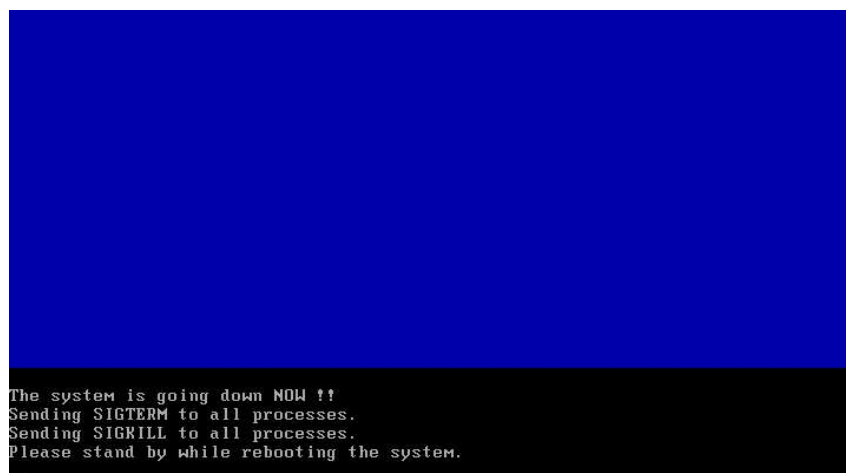
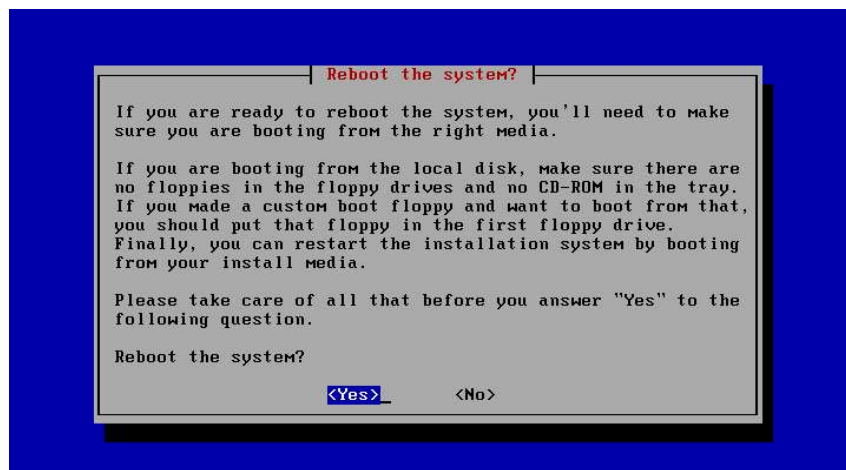
Dotaz, zda se mají i ostatní, předchozí, nainstalované OS zahrnout do startovací nabídky LILO. Odpovězte `include` (čili zahrnout do nabídky).

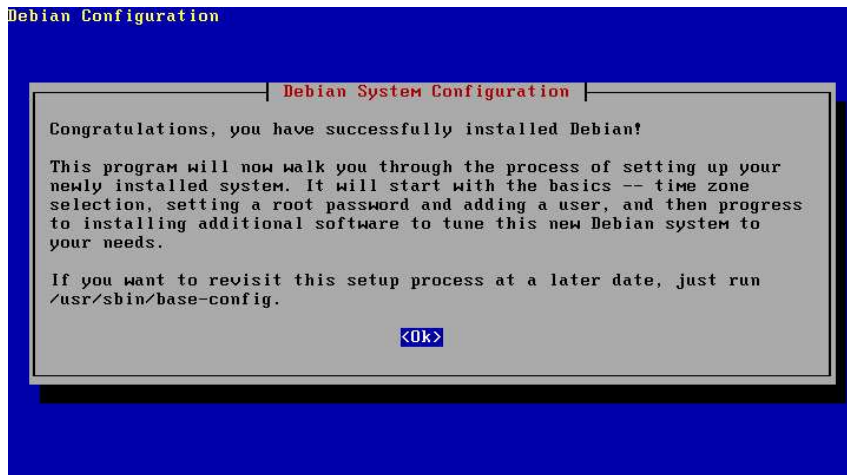
REBOOT THE SYSTEM - restart

Toto je jediný restart systému, který se při instalaci provádí. Pořádně si ho vychutnejte! Je totiž skutečně jediný nutný! Děje se tak proto, aby se systém nahodil z disku a neběžel stále nabootován z CD. Také máte možnost zjistit, zda systém skutečně naběhne. Takže: vyndat CD z mechaniky a restart!

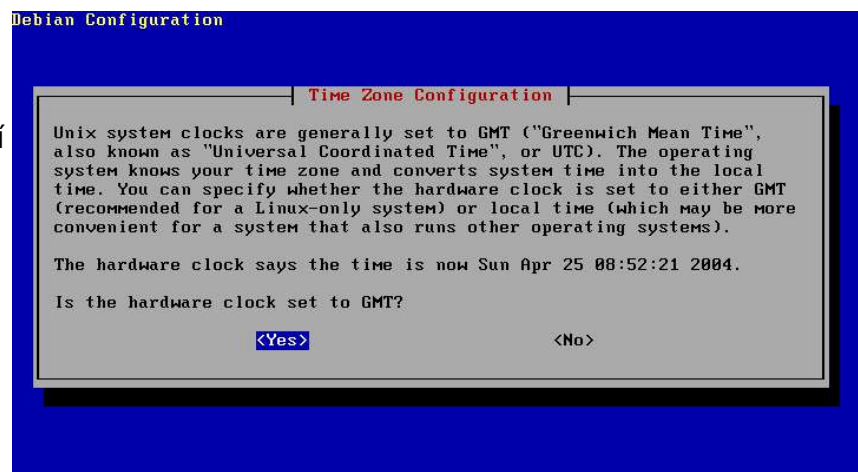
DEBIAN SYSTEM CONFIGURATION - konfigurace Debianu

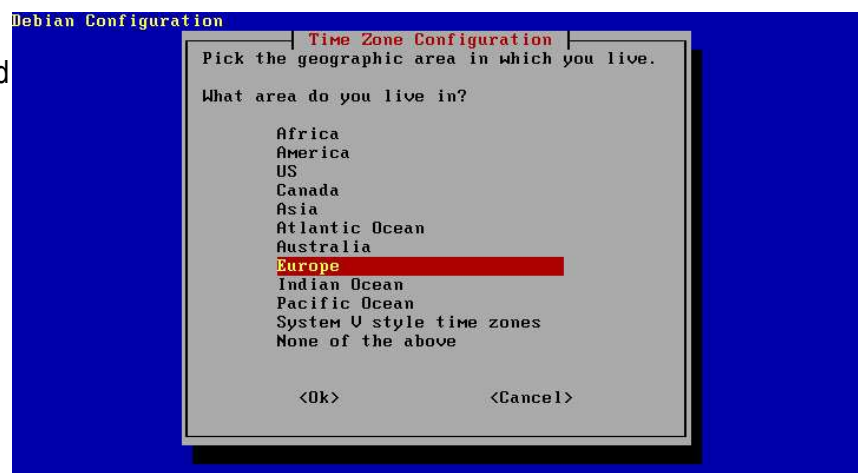
Toto je vaše první setkání s konfigurací Debianu. Následuje několik málo obrazovek k finále instalace Debianu.

ČAS

Následuje nastavení časové zony. Hodiny, které tikají na základní desce by měly být nastaveny na GMT, čili na greenwichský čas. Pokud ne, při další příležitosti (další zapnutí PC) si hodiny spravte. Odpovězte *yes*.

Nyní nastavíte časovou zonu. Vyberte oblast, ve které žijete (pokud nejste paranoidní a nepředstavujete si že žijete třeba na aljašce, pak vyberte Europe - evropa).

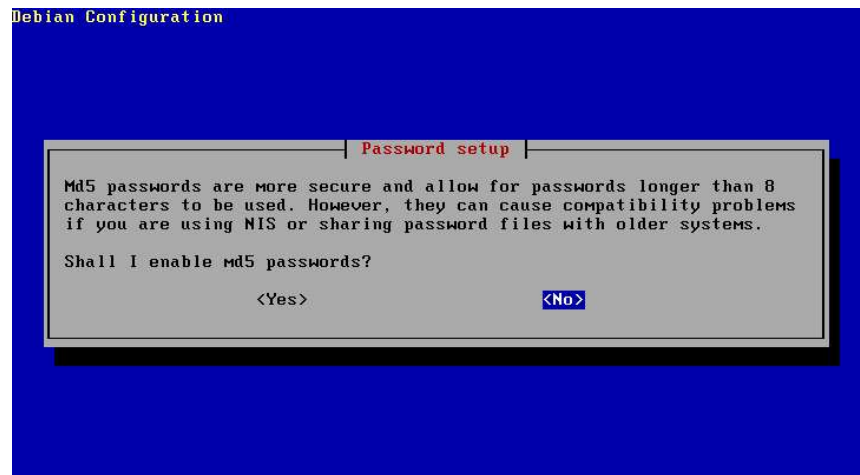

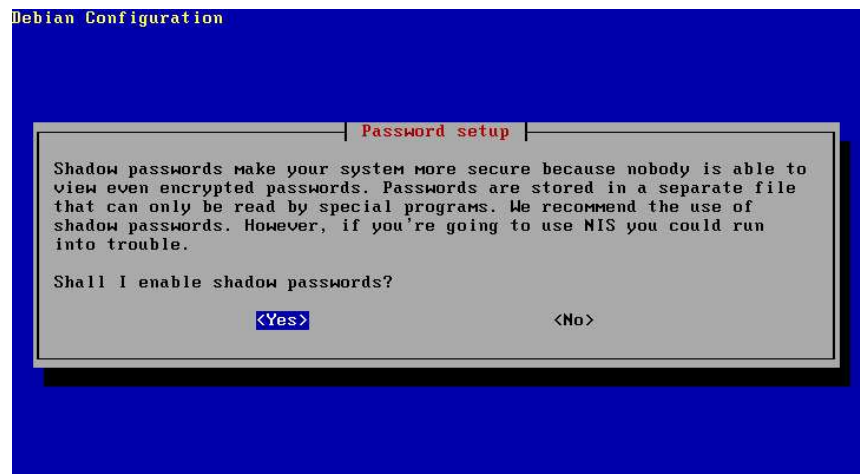
No a jako město, podle kterého se oficiálně měří čas vyberte Prague (toš take mám ten svůj hanácké čas, ale jaxi Prostijov tade neni ;-/).

HESLA:
Md5 - yes.

Shadow passwords (stínová hesla)
yes.

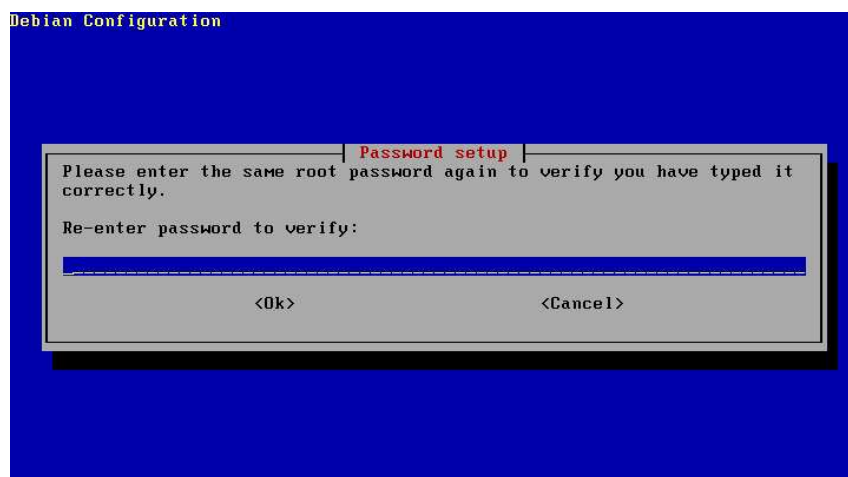

Vytvoření hesla superuživatele `root`. Toto heslo budete potřebovat vždy, když budete chtít měnit cokoli týkající se systému. **DOBŘE SI TOTO HESLO ZAPAMATUJTE!** Pro vás je to nejdůležitější heslo vůbec! Pokud váš stroj nebudete připojovat do sítě stačí vám velmi primitivní heslo. V průběhu psaní jakýchkoli hesel se nezobrazují `*****` hvězdičky jako v jiných systémech. Je to z důvodu zvýšení vaší ochrany.

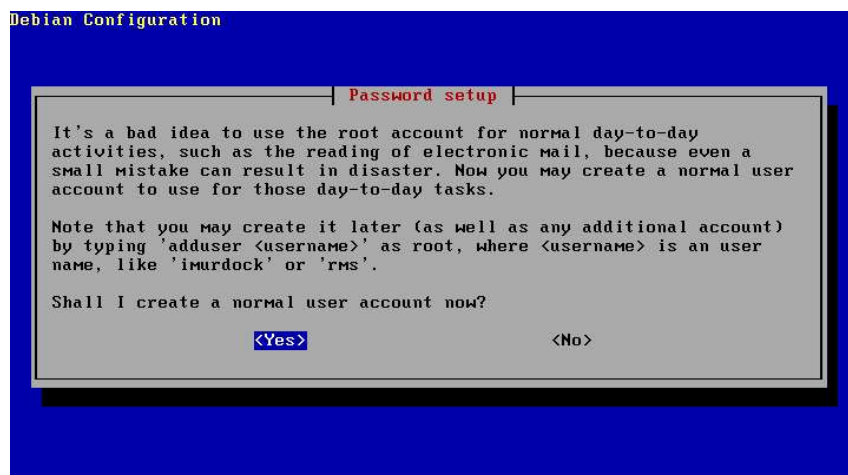
Pro ty, kteří se živí prolamováním kodů je počet znaků obrovská pomoc a nikdy nevíte, kdo vám stojí za zády.

Potvrzení hesla. Znovu napište vaše rootovské heslo. (Na potvrzování hesel při jejich zadávání si zvykejte, budete to provádět dosti často :o)

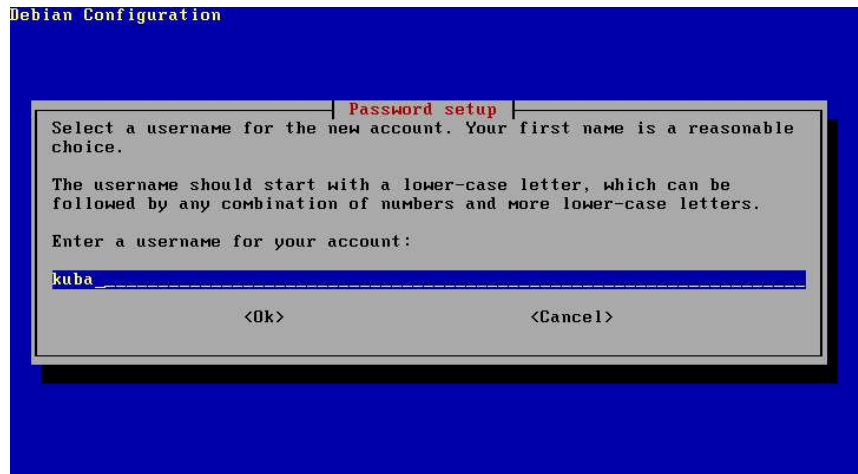

Vytvoření účtu pro běžného uživatele. **YES!** Tento účet si vytvořte! Je to jen pro vaše dobro! Pokud se totiž budete neustále přihlašovat jako root, mohla by mít jakákoli vaše neopatrnost fatální důsledky, v tom slova smyslu, že jako root můžete všechno! A tím myslím úplně všechno, tedy i promazat kus systému. Třebaže nechtěně. Bohužel slova "promin já už to nikdy neudělám" vám pak nepomohou!

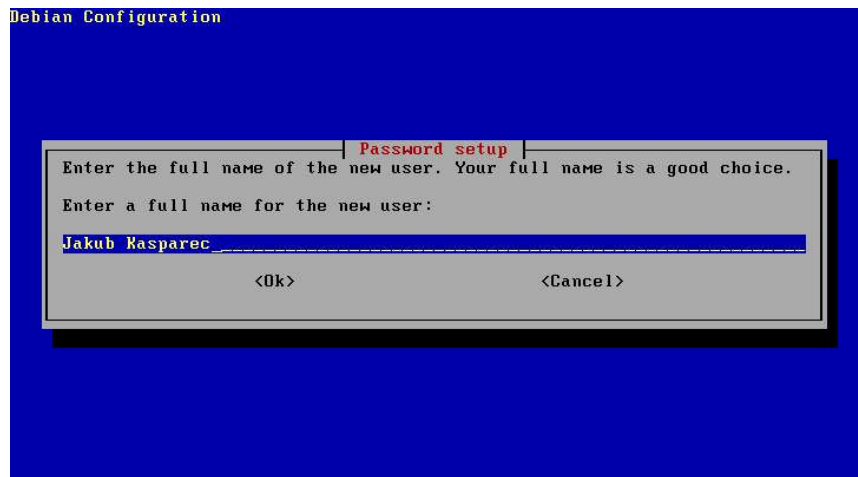

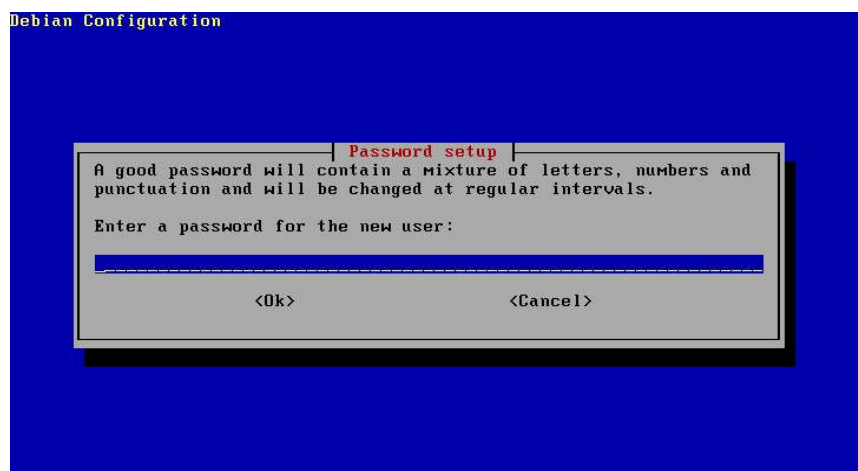
Username je vaše přihlašovací jméno. U superuživatele root se přihlašovací jméno nevyplňuje, to je vždy root.

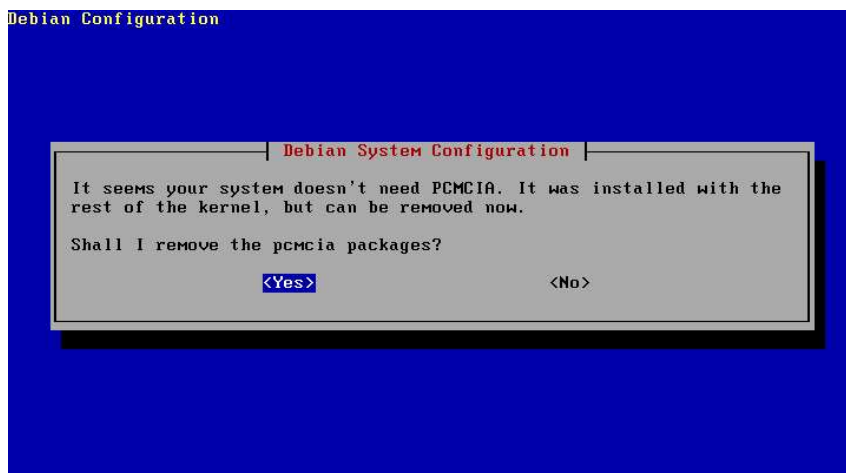
Pro větší pořádek si vyplňte (a to u každého uživatele, kterého budete do systému přidávat) jeho jméno.

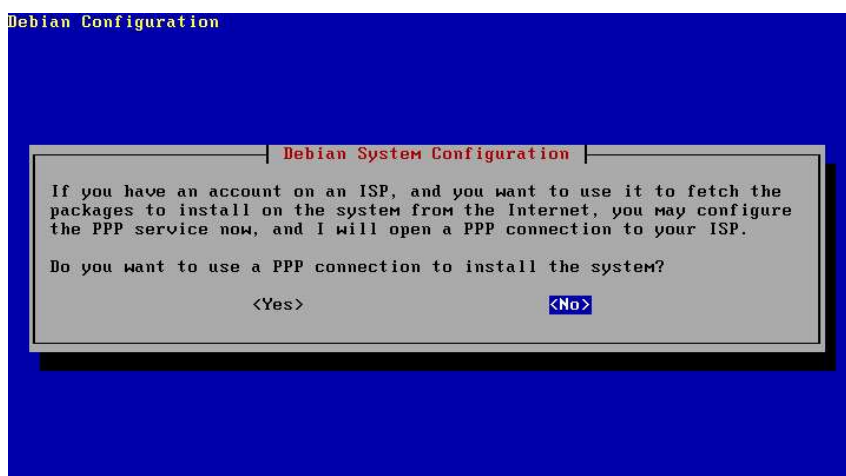
A samozřejmě budete dotázáni vyplnit heslo vytvářeného uživatele.

Dotaz ohledně PCMCIA balíčků.
Pokud PCMCIA nepoužíváte,
odpovězte Yes.

No.

APT

APT je nástroj, který spravuje zdroje balíčků. Po jeho nakonfigurování, budete moci spravovat všechny balíčky, které se nachází v daném zdroji. Pokud instalujete Debian z CDček, zvolte možnost `cdrom` a pak budete moci spravovat (instalovat a odinstalovávat) všechny balíčky tak, jako by byly na jednom médiu. Až

pak při samotné instalaci budete tázáni o příslušná CD. APT vás postupně požádá o vložení všech CD, které máte a chcete dát do databáze (všechny s Debianími balíčky). Tomuto se říká jukebox. U sedmého CD pochopíte proč :-)

APT přečte informace u balíčcích obsažených na CD a uloží si je do své databáze.

```
Scanning CD, this will take a minute.  
Using CD-ROM mount point /cdrom/  
Identifying.. [7ca46d7ea14606c63fa4880088c78409-2]  
Scanning Disc for index files.. _
```

Skenovat další CD? Yes, přinejmenším do doby, než protočíte všechny CD z distribuce.

Debian Configuration

Apt Configuration

If you have another Debian CD (for example, the second in a two CD set), you should insert and scan it now.

Scan another CD?

Přeje te si přidat další zdroj dat pro APT? Pokud máte k dispozici pouze CD tak no.

Debian Configuration

Apt Configuration

Apt is now configured, and should be able to install Debian packages. However, you may want to add another source to apt, so it can download packages from more than one location.

Add another apt source?

Máte-li připojení k internetu, pak je výhodné nechávat si stahovat bezpečnostní vylepšení systému. Pokud připojení nemáte, zvolte no.

Debian Configuration

Apt Configuration

Debian provides timely security updates via the website <http://security.debian.org/>. Should these updates be tracked each time you upgrade your system? If you are on the internet, this is generally a good idea.

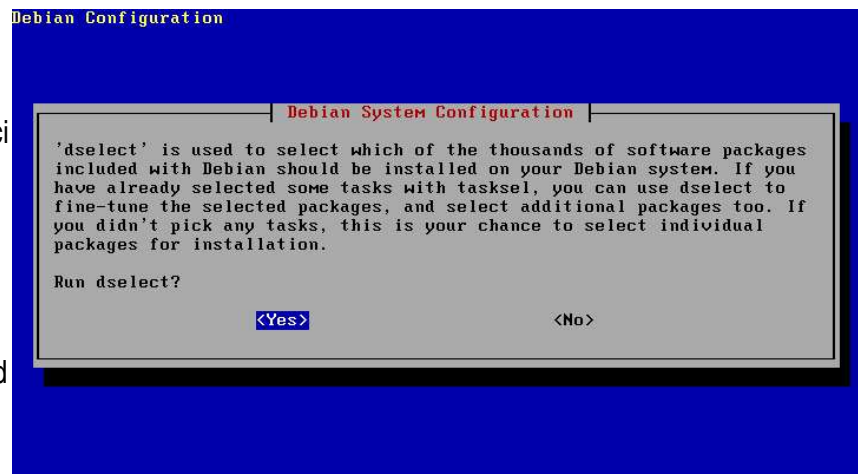
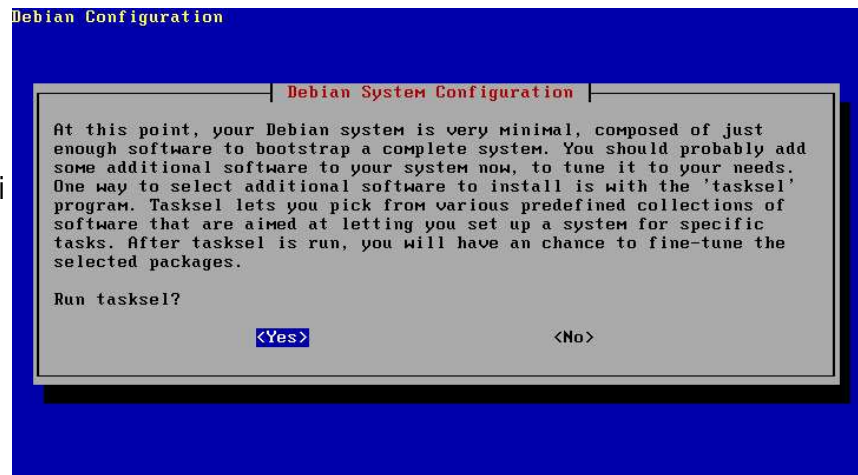
Use security updates from security.debian.org?

BALÍČKY A SOFTWARE

Nyní, když už víte odkud bude brát, můžete také říci co. Konkrétně jaké programy by jste rádi měli nainstalovány na svém linuxovém stroji. Jedna z možností jak se dopracovat k tomu, co instalovat, je aplikace `tasksel`.

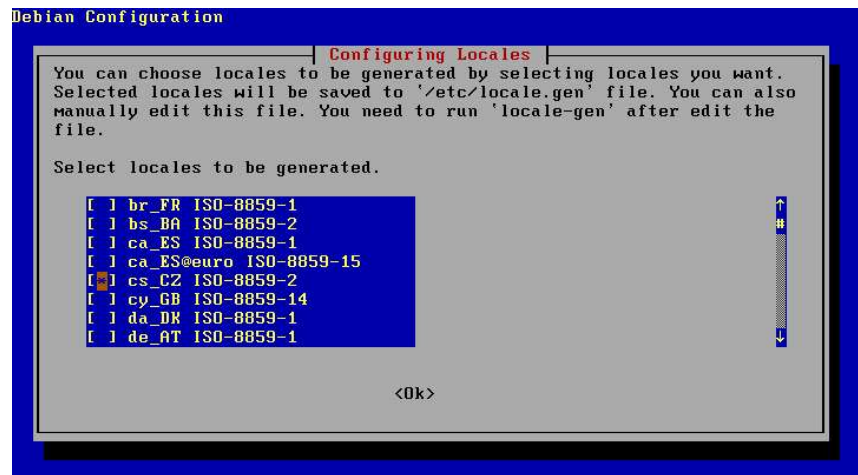
`Tasksel` jako takový nabízí pouze základní volby a to jaký druh balíčků instalovat. Jestliže chcete X window a hry a prostředí pro Xka, pak zathněte možnosti dle obrázku. Nainstalují se vám ty nejběžněji užívané prostředí pro Xka a hry. Tím, že si můžete přesně vybrat co chcete, budete instalovat s největší pravděpodobností kvanta balíčků, které možná nikdy nepoužijete. Aby jste se tomu vyhlí existuje jiná aplikace. Odpovězte na dotaz `Run tasksel?` -> No a pojd'te se podívat na `dselect`.

`Dselect` je, jak praví uvítací tabulka, používán k výběru z tisíců balíčků dodávaných v distribuci Debian. Slovo tisíce není přehnané, neboť distribuce woody obsahuje přes 8000 balíčků! Práce s `dselectem` je pro začátečníka velmi nesnadná, ale `dselect` se zvládnout dá. Další obrázek je jen letmý pohled na to, jak `dselect` vypadá. I na dotaz spustit `dselect` odpovězte No.

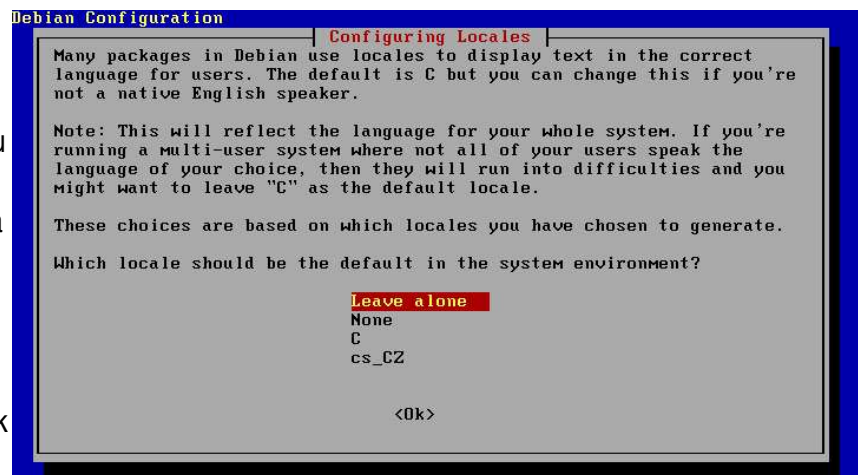

LOCALES

Vyberte volbu dle obrázku.

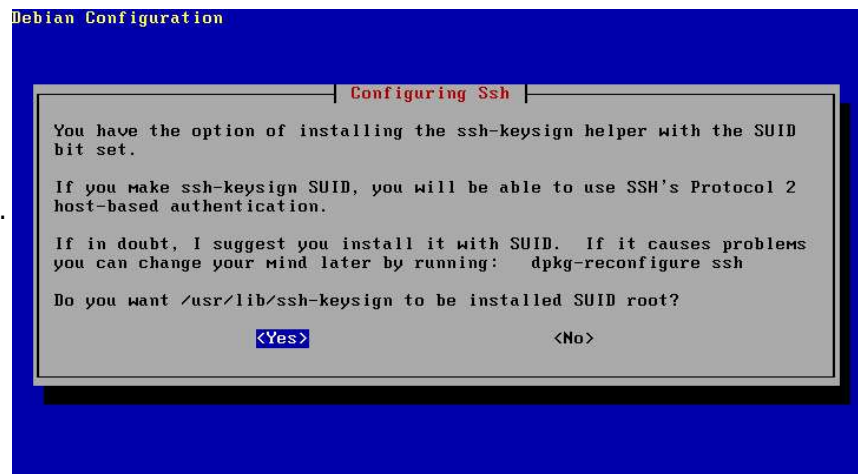

Mnoho balíčků v Debianu používá Locales k tomu, aby mohli zobrazit lokalizovanou verzi překladu balíčku. Tedy: pokud je balíček v angličtině i češtině, zobrazí se česká verze, pokud zde vyberete, na základě předchozí volby, cs_CZ. Toto ovlivní všechny uživatele vašeho PC. Osobně odpovídám Leave alone (nechat být tak jak to je).

SSH

SSH je služba, pomocí níž se můžete bezpečně připojit na jiný počítač a vzdáleně na něm pracovat. Odpovězte Yes.

Spustit SSH server? Jestliže chcete využívat služeb ssh pouze jako klient, tzn. vy se budete logovat na jiný počítač, ale nechcete, aby se někdo jiný zalogoval na váš počítač, odpovězte NE. Pokud chcete tuto službu zprovoznit pak ANO.

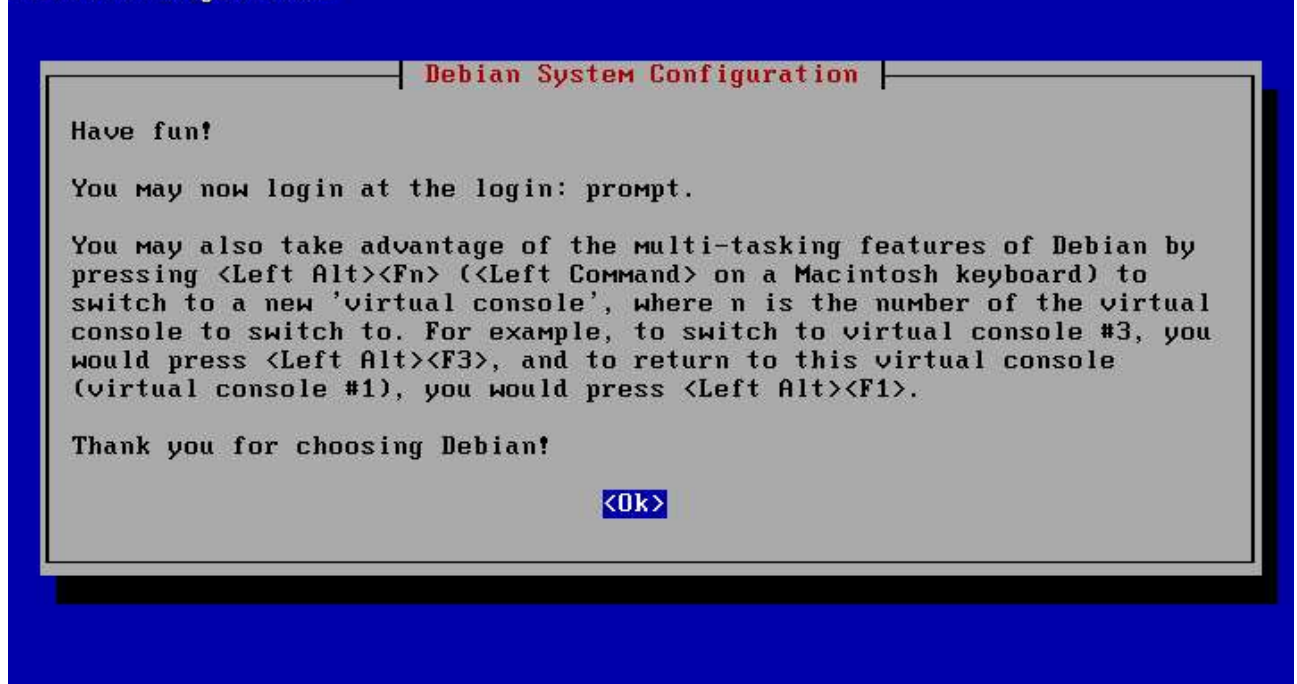
Po úspěšném dokončení první konfigurace vaší Debian stanice následuje doinstalování SW. To si vyžádá vaši pozornost. Například na obrázku je po uživateli vyžadováno CD číslo 5 z distribuce.

```
Unpacking xlibs (from .../xlibs_4.1.0-16_i386.deb) ...
Unpacking aalib1 (from .../aalib/aalib1_1.4p5-13_i386.deb) ...
Unpacking libbz2-1.0 (from .../libbz2-1.0_1.0.2-1_i386.deb) ...
Unpacking bzip2 (from .../bzip2/bzip2_1.0.2-1_i386.deb) ...
Unpacking libaudiofile0 (from .../libaudiofile0_0.2.3-4_i386.deb) ...
Unpacking esound-common (from .../esound-common_0.2.23-3_all.deb) ...
Unpacking libesd0 (from .../libesd0_0.2.23-3_i386.deb) ...
Unpacking esound-clients (from .../esound-clients_0.2.23-3_i386.deb) ...
Unpacking nas-lib (from .../n/nas/nas-lib_1.5-1_i386.deb) ...
Unpacking libarts (from .../libarts_2.2.2-13.woody.5_i386.deb) ...
Unpacking libasound2 (from .../libasound2_0.9.0beta10a-3_i386.deb) ...
Unpacking libglib1.2 (from .../libglib1.2_1.2.10-4_i386.deb) ...
(Reading database ... 15217 files and directories currently installed.)
Unpacking librpm4 (from .../r/rpm/librpm4_4.0.3-4_i386.deb) ...
Unpacking svgalib1 (from .../svgalib1_1.4.3-7_i386.deb) ...
Unpacking libsd11.2debian-all (from .../libsd11.2debian-all_1.2.4-1_i386.deb) ...
.
Unpacking libsd11.2debian (from .../libsd11.2debian_1.2.4-1_i386.deb) ...
Unpacking mc-common (from .../mc-common_4.5.55-1.2_i386.deb) ...
Unpacking mc (from .../m/mc/mc_4.5.55-1.2_i386.deb) ...
Unpacking rpm (from .../r/rpm/rpm_4.0.3-4_i386.deb) ...
Unpacking util-linux-locales (from .../util-linux-locales_2.11n-4_all.deb) ...
Media Change: Please insert the disc labeled 'Debian GNU/Linux 3.0 r1 _Woody_ -
Official i386 Binary-5 (20021218)' in the drive '/cdrom' and press enter
```

Proběhlo nastavení vámi vybraného SW a nyní se objevil dotaz, zda smazat předchozí stažené .deb soubory. S klidem můžete odpovědět Y (stačí stisknout enter. Vždy velké písmeno naznačuje volbu, která se provede jako defaultní).

```
Setting up mc-common (4.5.55-1.2) ...
Setting up mc (4.5.55-1.2) ...
Setting up rpm (4.0.3-4) ...
Setting up cpp (2.95.4-14) ...
Setting up perl-modules (5.6.1-7) ...
Setting up dpkg-dev (1.9.21) ...
Setting up cpp-2.95 (2.95.4-11woody1) ...
Setting up gcc-2.95 (2.95.4-11woody1) ...
Setting up g++-2.95 (2.95.4-11woody1) ...
Setting up g++ (2.95.4-14) ...
Setting up gcc (2.95.4-14) ...
Setting up libstdc++2.10-dev (2.95.4-11woody1) ...
Do you want to erase any previously downloaded .deb files? [Y/n] _
```

Debian Configuration

A to je všechno přátelé! Nyní máte na svém PC úspěšně nainstalován a nastaven OS Debian GNU/Linux 3.0!